

ACT-PROJECT

IMPROVING ACCESS TO
ALTERNATIVE CARE FOR
UNACCOMPANIED CHILDREN
AGED 15-18

CCA(R)
Comissió Catalana
d'Ajuda al Refugiat

NIDOS
guardianship for refugees

**Training of Trainers Programa
Catalunya**

Training of Trainers Programa Catalunya

© CCAR & Stichting Nidos, June 2021

Publicat per: Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat, Carrer Santa Mònica Nº 10, 1ª, Barcelona, Catalunya, España.
Stichting Nidos, Maliebaan 99, 3581 CH, Utrecht, the Netherlands

Aquest informe ha estat publicat com a part de l'ACT Project (Gener 2020- Desembre 2021).

The content of this programme represents the views of the authors only and is their sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.

Co-funded by the
Asylum, Migration and
Integration Fund of
the European Union

Aquesta formació és un part del projecte Alternative Care Training (ACT).

L' ACT project neix del treball conjunt entre la Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat- CCAR- i altres organitzacions de països com Itàlia i Bulgària. Està coordinada per Nidos, fundació de Països Baixos. L' ACT project té com a objectiu millorar l'accés i augmentar l'acollida alternativa per a nens i nenes no acompanyats (UAC) de 15 a 18 anys a través de la capacitat dels i les professionals que treballen en l'acompanyament dels menors als països de les organitzacions participants i en altres Estats Membre de la UE. L'objectiu és dotar de coneixement a aquells actors que tenen un rol substancial en els sistemes d'acollida perquè adoptin i caminin cap a una acollida dels infants sense referents familiars- ISRF- en models d'acollida alternativa com el basat en les famílies i en petits apartaments a diferència dels models de centre a gran escala. Aquesta formació pretén tenir un impacte sobre tots aquells actors que treballem amb infants sense referents familiars i que tenen interès en adoptar i enfocar-se en realitzar una acollida alternativa a l'institucional basada en l'acolliment en familiar o en dispositius a petita escala. També pretén millorar la sostenibilitat de l'acollida alternativa per a nens i nenes sense referents familiars als Estats Membre.

Per tal de realitzar la formació, prèviament s'ha dut a terme un anàlisi contextual a través de la recopilació d'informació relativa a l'accés i la qualitat de l'acollida alternativa per a ISRF de 15 a 18 anys. El treball d'investigació documental es va dur a terme entre el gener i el maig del 2020.

Els actors identificats rellevants de Catalunya van ser consultats en unes jornades de dos dies realitzades al setembre del 2020 que van servir perquè aquets proporcionessin importants aportacions, que es van incloure en la anàlisi. També vam comptar amb la participació de nens i nenes ex tutelats ja que la seva aportació era crucial per tal de poder identificar les necessitats específiques dels infants ISRF del nostre país. Els resultats de l'anàlisi de la situació a Catalunya duta a terme per la CCAR es troben resumits en l'informe i van des de la informació sobre el context general passant per les formes d'atenció disponibles i també incorporant les bones pràctiques actuals, els reptes i les necessitats i les recomanacions. La informació recollida a través de la investigació prèvia i i també de les jornades, va ser essencial per desenvolupar el contingut d'aquesta formació en base a les necessitats i mancances identificades per tots els actors participants que formen part del sistema d'acollida de menors sense referents familiars a Catalunya. A l'octubre de 2020 es va celebrar una reunió d'experts en la qual es va mostrar i introduir tant als actors catalans com als dels altres països que formen part del projecte, diverses opcions d'acollida alternativa establertes en altres Estats membres de la UE. La reunió d'experts tenia l'objectiu de compartir aprenentatge i promoure opcions d'acollida alternatives per els ISRF. El tinent dels trainers es realitza els dies 8 i 9 de juny de 2021 e format online. En ambdós dies hi van participar advocats, treballadors socials i educadors. Tots els participants (20 el primer dia i 16 el segon) eren membres dels equips tècnics de la DGAIA i de l'ICAA, els principals òrgans institucionals que treballen amb nens i nenes no acompanyats a Catalunya. El programa de formació ha estat dissenyat per CCAR en col·laboració amb Nidos.

MÒDULS FORMATIUS I RESULTATS ESPERATS

Mòdul 1: Desenvolupament dels menors sense referents familiars: Background cultural, necessitats específiques i suport psicosocial.

Sumari: Coneixen el background i les necessitats específiques dels ISRF des d'una òptica cultural, d'edat i de cura. Gestió dels expedients des d'un enfoc holístic tenint en consideració l'aspecte psicosocial; entendre el comportament, la resiliència i els factors de protecció.

Resultats:

1. Adquirir un marc bàsic de coneixement sobre el desenvolupament i les necessitats dels menors amb especial èmfasi en com l'acollida en família o comunitària – dispositius petits-són la millor opció d'acollida per donar resposta a les seves necessitats.
2. Coneixement sobre les diferents respostes dels menors a la nova realitat que les envolta. Els tècnics comprenen la importància del seu rol i l'acompanyament als i les menors.
3. Comprensió sobre els patrons de comportament dels i les menors així com adquisició d'eines pràctiques per donar-los suport en diferents circumstàncies.
4. Tècnics i tècniques capaços d'identificar les necessitats psicosocials i donar una resposta adequada.
5. Tècnics i tècniques capaços de comunicar-se de manera efectiva amb les i els menors provinents de diferents contextos culturals
6. Coneixement sobre la importància de la mediació cultural.

Mòdul 2: Estratègies per reclutar famílies d'acollida

Sumari: Donar a conèixer tècniques i estratègies per fer efectiu l'acolliment familiar a Catalunya.

Resultats:

1. Nidos comparteix la seva experiència en la gestió de l'acolliment familiar.
2. Es compren la importància de incrementar el nombre de famílies d'acollida.
3. S'identifica la necessitat de reclutar famílies d'acollida amb diferents backgrounds culturals. Els tècnics i tècniques obtenen eines i adquireixen coneixement sobre com fer aquest reclutament en diferents contextos.

Mòdul 3: Marc legal espanyol i català

Sumari: Drets del menor, documentació, procés legal, actors involucrats i mecanismes de detecció de potencials sol·licitants d'asil entre els nens i nenes sense referents familiars a Catalunya

Resultats:

1. Identificar el nombre d'actors involucrats i de les lleis involucrades en l'acollida de menors, especialment pels sol·licitants d'asil i els apàtrides.
2. Conèixer tots els recursos legals per tal de garantir que els i les menors puguin tenir garantits els seus drets amb especial importància a la seva regularització administrativa abans i després de complir la majoria d'edat.
3. Reconèixer la importància de que els professionals que acompanyen als i les menors siguin formats per detectar possibles sol·licitants d'asil.
4. Conèixer els protocols que s'han d'activar en les diferents situacions a les que es veuen sotmesos els menors, inclosos aquells en els que es detecten necessitats de protecció internacional.

Mòdul 4: Acollida alternativa: Pisos d'acollida semi independents i acollida en un campus universitari.

Sumari: Conèixer diferents formes d'acollida alternativa com a la millor opció per els i les menors sense referents familiars

Resultats:

1. Nidos comparteix la seva experiència amb l'acollida amb pisos d'acollida semi independents-SIL- a través de preguntes i respostes
2. Comprensió sobre els beneficis de l'acollida en pisos semi independents davant l'acollida institucional en macrocentres..
3. La Fundació Autònoma solidària – FAS- i la CCAR comparteixen la seva experiència en l'acollida de refugiats en un campus universitari com a model d'acollida alternativa i els beneficis socials i psicosocials que obtenen tant els refugiats com la comunitat universitària.

Horari	Temàtica	Detalls i facilitadors
9:15	Els participants s'incorporen a la trobada	
9:30-9:35	Cures de l'arribada dels ponents	S'apaguen els micros, s'expliquen les instruccions per utilitzar els serveis de traducció i es demana que es parli lent i de manera clara.
9:35-10:00	Benvinguda i introducció als participants, als formadors al ACT Project i al programa.	Sumari sobre què és l' ACT Project amb les introduccions dels formadors i els participants.
10:00-10:10	1R MÒDUL	Desenvolupament del ISRF: Background cultural, necessitats específiques i suport psicosocial.
10.10-11.15	Teories de l'afecció i desenvolupament dels i les menors: Resiliència i factors de protecció.	Nidos desenvolupa la teoria de l'afecció en el desenvolupament dels i les menors: Resiliència, riscos i factors de protecció: Els impactes de ser migrant, refugiat i menor d'edat CAS D'ESTUDI: Amine, menors sense referents de 16 anys. Com els models alternatius d'acollida en petita escala són la millor opció per aquests casos.
11:15-11:30	PAUSA	

11.30-12.00	Treball: Entenen el comportament - difícil- de l'Amine.	En grups de 3 en sales separades: Pensar en: Implicacions per l'acompanyament I implicacions pel suport.
12:00-12:20	Què necessiten els menors?	Nidos fa una presentació sobre una aproximació psicosocial en la gestió dels casos: Acollida, acompanyament I recolzament psicosocial en la transició cap a l'autonomia.
12.20-12.45	Discussió en comú a la sala principal	
12: 45-13:00	Exercicis pràctics a través d'eines	Reflexions individuals
13:00-13.10	Tancament	Explicació sessió de la tarda
13.10-14.10	Dinar	

Tarda 14:10 – 16:00

14.10	2n Mòdul	Estratègies per reclutar famílies d'acollida
14: 10-14: 40	Preguntes i respostes amb el responsable d'acollida familiar de Nidos. Beneficis de l'acollida en família.	Nidos fa una introducció a les estratègies i una presentació a través de la projecció d'un curt breu.
14:40-15:20	Discussió en la sala principal	Reflexions sobre l'aplicabilitat del model a Catalunya
15.20-15.25	Pausa	
15.25-15.45	Tasca:	Reflexionar sobre com aplicar les lliçons apreses en el context català
15.45-16.00	Tancament, sumari I explicació de la sessió del dia següent	
16.00	Final	

Segon dia

09/06/2021

Matí 9:30-12:00

Time	Agenda Item	Details
9:15	Els participants s'incorporen a la trobada	
9:30-9:35	Cures dels participants	S'apaguen els micros, s'expliquen les instruccions per utilitzar els serveis de traducció i es demana que es parli lent i de manera clara.
9:35-10:00	Resum del dia anterior i espai per qüestions	
10.00	3r Mòdul	Marc legislatiu català i espanyol
10:00-11:30	Documentació procés legal, mecanismes de detecció de possibles sol·licitants d'asil entre els menors sense referents familiars.	CCAR fa una presentació dels actors i lleis involucrades en l'acollida dels Menors sense referents familiars, amb especial èmfasis en el cas dels refugiats i els apàtrides.
11.30-11.45	Tasca: qüestionari múltiple https://forms.gle/C7TLS7HcKz3nenxqZ	Correcció guiada
11.45-12.15	PAUSA	
12:15-12.45	Exercici pràctic	Els casos de l'Amine, el Mamadou i la Mayeni. Treball en grup: Llegir els casos i explicar pas per pas quin és l'itinerari que un menor realitzarà al arribar a Catalunya, especialment si són potencials sol·licitants d'asil.
12:45-13.15	Discussió en sessió plenària	El portaveu de cada grup exposarà l'itinerari i es corregirà.
13.15	4rt Mòdul	Acollida Alternativa: SIL i acollida en Campus Universitari.

13.15-13.35	<ul style="list-style-type: none"> • Mostrar els beneficis de l'acollida en apartaments semi independents. • Preguntes i respostes amb els experts de NIDOS. 	Nidos comparteix la seva experiència en acollida en apartaments semi independents (SIL). Visualització d'un vídeo breu.
13.35-13.50	Alternativa en l'acollida de refugiats: El model de la Universitat Autònoma de Barcelona.	La Fundació Autònoma Solidària- FAS- explica el projecte a la UAB: Acollida de refugiats a la Vila Universitària. Visualització de 3 talls d'un vídeo sobre el projecte.
13.50-14.15	Reflecció	CCAR exposa els beneficis de l'acollida tant pels refugiats com per la comunitat universitària. Beneficis socials i psicosocials com en la salut, el caràcter, sociabilitat...
14.15-14.30	Resum i sumari dels dos dies de la jornada	
14.30	Fi	